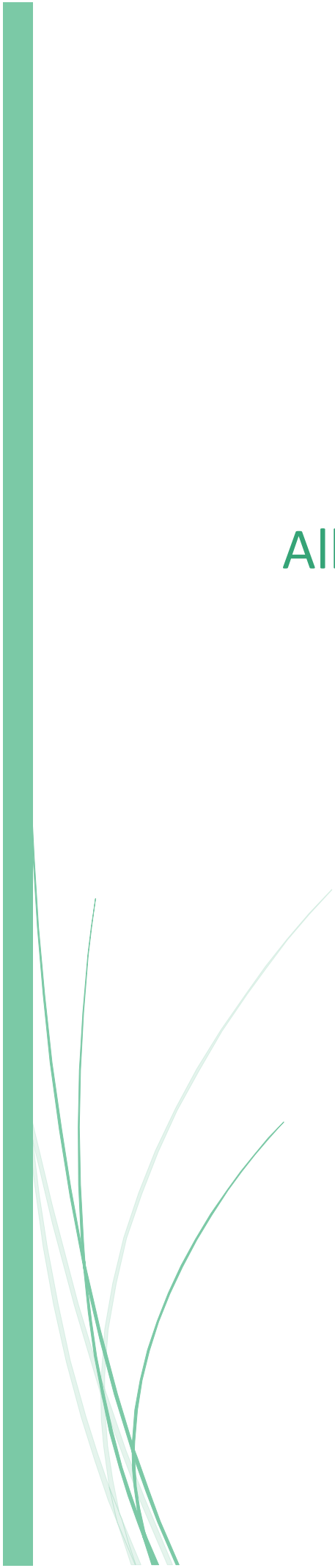

Allmän fågelinventering

Torråsen, Östersunds kommun 2024

VÄG & MILJÖ

Beställning: Östersunds kommun

Framställt av: Väg & Miljö AB

<http://vagochmiljo.se>

Slutversion: 2025-01-27

Uppdragsansvarig: Klas Andersson

Medverkande: Anders Sjölund (fältarbete) och Per Karlsson Linderum (analys och rapport)

Kvalitetsansvarig: Ursula Zinko

Illustrationer och kartor: Väg & Miljö AB

Internt projektnummer: 1455

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 1 av 25

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	3
1 Bakgrund	4
2 Metod.....	6
2.1 Metodbeskrivning.....	6
Förstudie	6
Fältstudie	6
2.2 Tidpunkt och ansvarig personal.....	7
2.3 Informationskällor och litteratur	8
2.4 GIS och fältdatafångst	8
2.5 Avvikelser och möjliga felkällor	8
2.6 Definition av prioriterade fågelarter	8
3 Resultat av förstudien	10
3.1 Tidigare fågelfynd	10
4 Resultat av fältstudien	13
4.1 Linjetaxering	13
4.2 Ljudboxar	14
4.3 Områdets fågelfauna	17
5 Samlad bedömning	24
6 Referenser.....	25

Bilaga 1. Resultat av fältinventeringen, linjetaxering.

Bilaga 2. Resultat av fältinventeringen, ljudboxar.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 2 av 25

SAMMANFATTNING

Väg & Miljö AB genomförde på uppdrag av Östersunds kommun en allmän fågelinventering med hjälp av en linjetaxering och inspelning av fågelljud med autoboxar inom ett cirka 83 hektar stort område beläget vid Torråsen i Östersunds kommun, Jämtlands län. Bakgrunden till inventering är utredning om eventuell vidare utveckling av området. Det finns därför ett behov av försiktighets- och skyddsåtgärder för att bibehålla områdets naturvärden.

Syftet med inventeringen har varit att inhämta kunskap om fågelfaunan i området. Målet är att arbetet ska bidra med information om vilka arter som förekommer på den aktuella platsen, för att möjliggöra bedömningar av utveckling av området och eventuell påverkan till följd av denna.

Området domineras till största delen av skogsmarksområden bestående av främst barr- och blandskog. Den nordvästra delen av området utgörs i huvudsak av åkermark och här ligger även en gammal bandvagnsbana. Inom området finns även ett antal myrmarker, varav flera är igenväxande troligtvis på grund av dikningen som skett nordöst om området på 1950- och 60-talet.

Fältstudien genomfördes som linjetaxering med ett fältbesök i juni 2024 och manuell avlyssning av fem i området utplacerade ljudboxar april-juni.

Det totala antalet fågelarter som noterades var 59. Det omfattar både de arter som noterades under fältinventeringen i juni och de som registrerades i de sex ljudboxarna som var utplacerade i området april-juni 2024. Därtill har ytterligare 23 arter tidigare rapporterats från området. Totalt har alltså 82 fågelarter rapporterats från området. Av dessa bedöms 55–60 arter vara mer eller mindre regelbundet häckande i området. Av alla noterade arter i området är 22 arter rödlistade, tolv arter omfattas av Fågeldirektivets bilaga 1 och 17 arter är prioriterade i skogsvårdslagstiftningen. Därtill tillkommer ytterligare fem arter som uppvisar en negativ nationell populationstrend utan att omfattas av någon av de tidigare nämnda kategorierna.

Vidare utredningar bör undersöka exploaterings möjliga påverkan på den kontinuerliga ekologiska funktionen gällande livsmiljöer i landskapet för fåglar, med tyngdpunkt på arter som prioriteras till följd av nationell rödlistning, fågeldirektivets bilaga 1, prioriterade arter i skogsvårdslagstiftningen eller tydligt negativ populationstrend nationellt sett.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 3 av 25

1 BAKGRUND

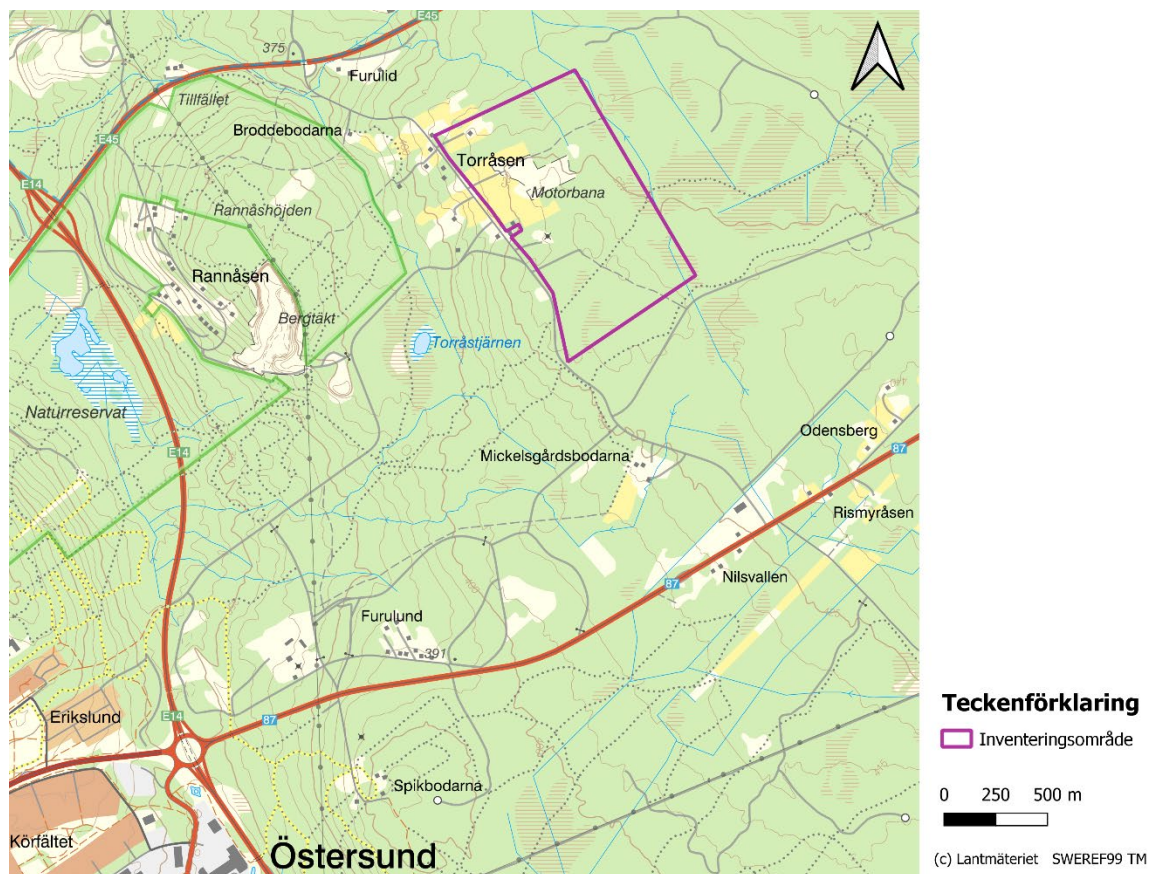
Väg & Miljö AB genomförde på uppdrag av Östersunds kommun en allmän fågelinventering med hjälp av en linjetaxering och inspelning av fågelljud med autoboxar inom ett cirka 83 hektar stort område beläget vid Torråsen i Östersunds kommun, Jämtlands län (Figur 1). Bakgrunden till inventeringen är utredning om eventuell vidare utveckling av området. Det finns därför ett behov av försiktighets- och skyddsåtgärder för att bibehålla områdets naturvärden.

Syftet med inventeringen har varit att inhämta kunskap om fågelfaunan i området. Målet är att arbetet ska bidra med information om vilka arter som förekommer på den aktuella platsen, för att möjliggöra bedömningar av utveckling av området och eventuell påverkan till följd av denna.

Fältstudieområdet är beläget nordost om Östersunds tätort, mellan väg E45 och 87 i Östersunds kommun. Längs sydvästra sidan av inventeringsområdet löper en grusväg och genom området löper flera körvägar, stigar och motionsspår. Området domineras till största delen av skogsmarksområden bestående främst av barr- och blandskog. Skogsområdena är av varierande karaktär. Det finns dels enformig produktionsskog av gran, dels skogsområden som hyser äldre och mer flerskiktade sammansättningar av träd. I den nordvästra delen av fältstudieområdet finns även lövskog bestående av i huvudsak asp och sälg.

Den nordvästra delen av fältstudieområdet utgörs i huvudsak av åkermark och här ligger även en gammal bandvagnsbanan. Inom området finns även ett antal myrmarker, varav flera är igenväxande troligtvis på grund av dikningen som skett nordost om området på 1950- och 60-talet.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 4 av 25

Figur 1. Inventeringsområdets geografiska läge.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 5 av 25

2 METOD

2.1 Metodbeskrivning

Förstudie

Under fågelinventeringens *förstudie* utfördes eftersök i flera källor (**Tabell 1**). Syftet med förstudien är att identifiera tidigare registrerade fynd och känd kunskap om fågelförekomster inom inventeringsområdet och det omgivande landskapet.

Tabell 1. En lista av de typer av information som eftersökts under förstudien, samt de projekt eller kartlager informationen kommer ifrån och vilken institution eller tjänst som tillhandahållit med informationen.

Projekt eller kartlagernamn	Typ av information	Källa
Artportalen	Tidigare registrerade fynd av fåglar	Artdatabanken, Sveriges Lantbruksuniversitet
Naturvård	Registrerade naturvärdesobjekt, till exempel nyckelbiotoper, naturreservat, sumpskogar, ängs- och betesmarker.	Informationskartan, Länsstyrelsen Jämtlands län

Fältstudie

Fältstudien, det vill säga fågelinventeringen, genomfördes inom det utpekade fältstudieområdet (**Figur 1**). Fältstudien utfördes april-juni 2024. Fältstudien genomfördes som linjetaxering med fältbesök 4 juni och analys av fem ljudboxar utplacerade april-juni.

Linjetaxering

Denna metod rekommenderas som standardmetod när syftet med inventeringen är att ge ett relativt mått för att bedöma vilka arter som är vanligast inom ett område. Metoden är lämplig att använda vid inventeringen av större geografiska områden. En slingrande transekt placerades ut för att täcka hela fältstudieområdets utbredning. Området inventerades vid ett tillfälle i juni. Alla fåglar som sågs eller hördes noterades med art och aktivitet samt positions- och tidsangivelse. För detaljerad metodbeskrivning hänvisas till Naturvårdsverkets handledning för miljöövervakning och den aktuella undersökningstypen.

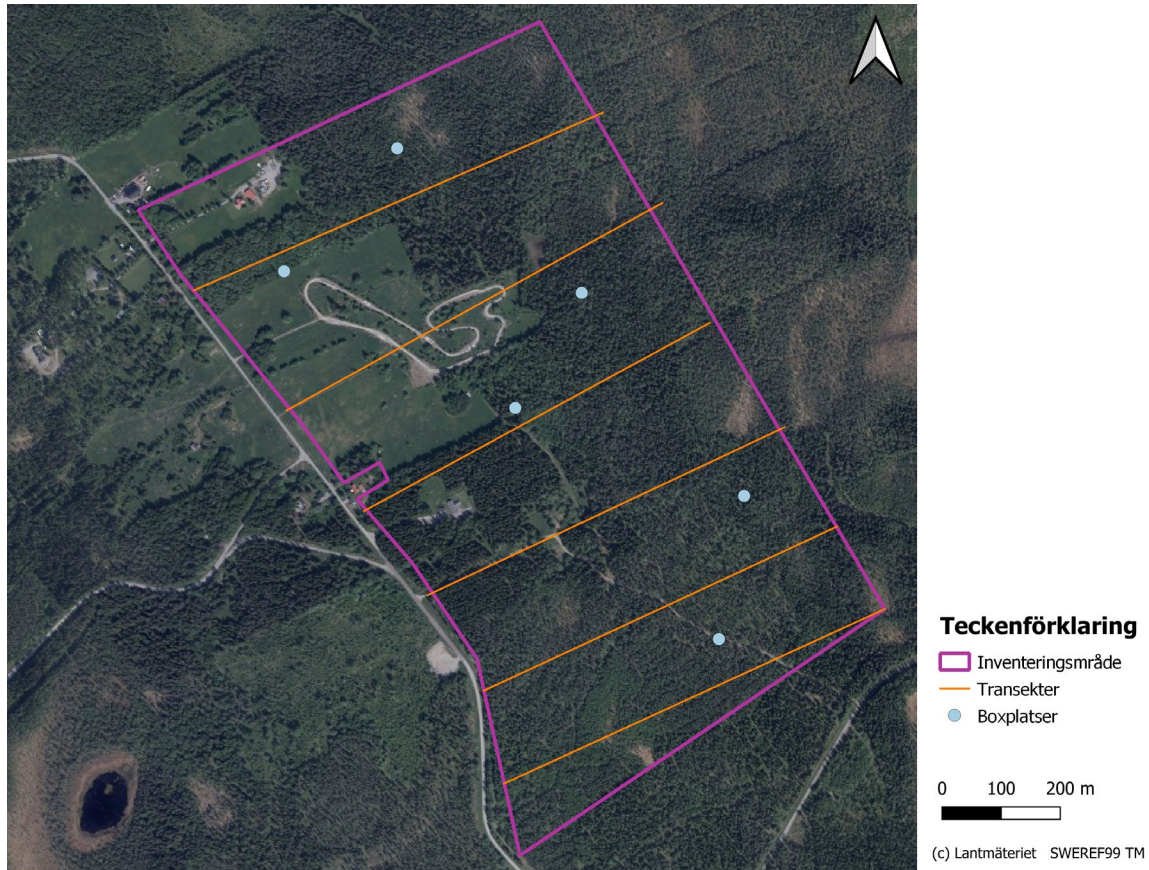
I sammanhanget är det viktigt att poängtera att inventeringen inte är en revirkartering. Linjetaxeringar ger ett relativt mått som gör det möjligt att bedöma vilka arter som är vanligast inom ett område. Den exakta tätheten framgår inte. Vidare kan områdets eventuella betydelse för rastande flyttfåglar endast delvis bedömas utifrån detta inventeringsupplägg. För att bedöma ett områdes betydelse för rastande fåglar krävs generellt långa serier och en mer omfattande inventering. I det aktuella fallet finns det dock inget som tyder på att området skulle vara av särskild vikt för rastande fåglar.

Inventeringsupplägget framgår av kartan nedan (**Figur 2**). Transekterna är lagda med syftet att få ett så heltäckande underlag som möjligt, så att antalet förekommande arter kan bedömas med stor säkerhet.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 6 av 25

Ljudinspelning

Som komplement till den manuella inventeringen placerades fem automatiska ljudinspelningsboxar ut i inventeringsområdet. Inspelningsboxarna spelade in alla ljud från 0–8 kHz, med inspelningstider framförallt på morgonen, under perioden april-juni. Ljudfilerna analyserades sedan för artbestämning i programvaran Kaliedoscope PROI.

Figur 2. Inventeringsområdet, transekter för linjetaxering och placering av ljudboxar.

2.2 Tidpunkt och ansvarig personal

Uppdragsansvarig har varit Klas Andersson. Ursula Zinko har ansvarat för intern kvalitetsgranskning. Anders Sjölund har genomfört fältarbetet. Per Karlsson Linderum har stått för analys och rapportskrivande.

För att få ett representativt resultat inventerades området i fält under den huvudsakliga häckningssäsongen (april-juni) 2024, enligt följande upplägg:

Besök: 4 juni. För att få ett representativt resultat har ljudboxanalysen genomförts enligt följande upplägg:

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 7 av 25

- Inspelningar 0–8 kHz har analyserats utvalda dagar april-juni.
- Inspelningar 0–2 kHz har analyserats utvalda dagar april-juni.

2.3 Informationskällor och litteratur

Ett flertal databaser och webbtjänster har använts för att kartlägga tidigare kända naturvärden och skyddade områden i *för- och *fältstudieområdet*. Ett antal dokument har vidare använts för att bedöma vikten av olika prioriterade fågelarter och lagstiftningar. Samtliga källor som använts som underlag för avgränsningar och bedömningar anges i referenslistan längst bak i rapporten.*

2.4 GIS och fältdatafångst

För datainsamling under *fältstudien* användes en fältplatta med applikationen Fieldmaps för ArcGIS i koordinatsystemet SWEREF 99 TM. Noggrannheten i geografisk positionering är mellan 5–15 meter. Efter datainsamling i fält justerades vid behov gränser med hjälp av kartor och ortofoton i QGIS.

GIS-data i form av artfynd för varje punkt finns upprättade.

2.5 Avvikelser och möjliga felkällor

Den använda inventeringsmetoden är anpassad för fågelarter som dels nyttjar den huvudsakliga häckningssäsongen (april-juni), dels är aktiva under morgon och förmiddag. Det innebär att vissa fågelgrupper (främst ugglor) exkluderas.

Vidare ger inventeringen en ögonblicksbild. Beroende på bland annat väderförhållanden kan antalet häckande arter och individer variera mellan år.

Slutligen är det av vikt att framlägga att eventuella störningar från olika ljudkällor i vissa fall kan påverka möjligheterna att notera de fåglar som rör sig i omgivningen.

2.6 Definition av prioriterade fågelarter

Prioriterade fågelarter är arter som ska prioriteras i artskyddsarbetet, detta framgår bland annat av förordningsmotivet (Fm 2022:5) till ändringen i Artskyddsförordningens § 4. I begreppet ingår bland annat rödlistade arter, hotade arter, arter upptagna i fågeldirektivets bilaga 1 eller arter med konstaterad negativ populationstrend.

Rödlistade arter

Rödlistade arter är en art som enligt den internationella naturvårdsunionens (IUCN) kriterier inte bedöms ha långsiktigt livskraftig population i Sverige utan löper risk att försvinna från landet. Rödlistade arter utvärderas av Artdatabanken och listas i *Rödlistade Arter i Sverige 2020*. Arterna som ingår anges i sex olika kategorier:

RE Nationellt utdöd
CR Akut hotad
EN Starkt hotad
VU Sårbar
NT Nära hotad

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 8 av 25

DD Kunskapsbrist

Hotade arter

Hotade arter är arter som rödlistats i någon av kategorierna akut hotad (CR), starkt hotad (EN) och sårbar (VU) enligt *Rödlistade Arter i Sverige 2020*.

Fridlyst/skyddad art

Fridlysta eller skyddade arter är arter som omfattas av förbud enligt 4–9§§ Artskyddsförordningen. Alla Sveriges fågelarter är fridlysta. Fridlysningen gäller även deras häcknings- och rastmiljöer samt ägg och bon. I fråga om jakt ska i stället bestämmelserna i jaktlagstiftningen tillämpas. I denna rapport presenteras även vilka av de noterade arterna som är rödlistade eller som omfattas av fågeldirektivets bilaga 1.

Fågeldirektivets bilaga 1

Arter som är upptagna i fågeldirektivets bilaga 1 ska visas särskild hänsyn inom Europeiska unionen. Av Sveriges ca 350 fågelarter är 67 listade i direktivets bilaga 1. Det innebär att särskilda skyddsområden (Special Protection Areas, SPA) där dessa fåglar häckar ska pekas ut och ingå i Natura 2000-nätverket. Även fåglar som regelbundet rastar i betydande antal ingår i denna bilaga.

Negativ populationstrend

Arter som på lång eller kort sikt uppvisat en påtagligt negativ populationsutveckling kan anses prioriterade enligt förordningsmotivet (Fm 2022:5) till ändringar i artskyddsförordningen. Bedömningen kan exempelvis göras utifrån Svensk fågeltaxering vid Lunds universitet eller SLU Artdatabanken. I denna rapport har vi utgått från Svensk fågeltaxerings standardrutter under perioden 1998-2022.

Prioriterade arter i Skogsvårdslagstiftningen

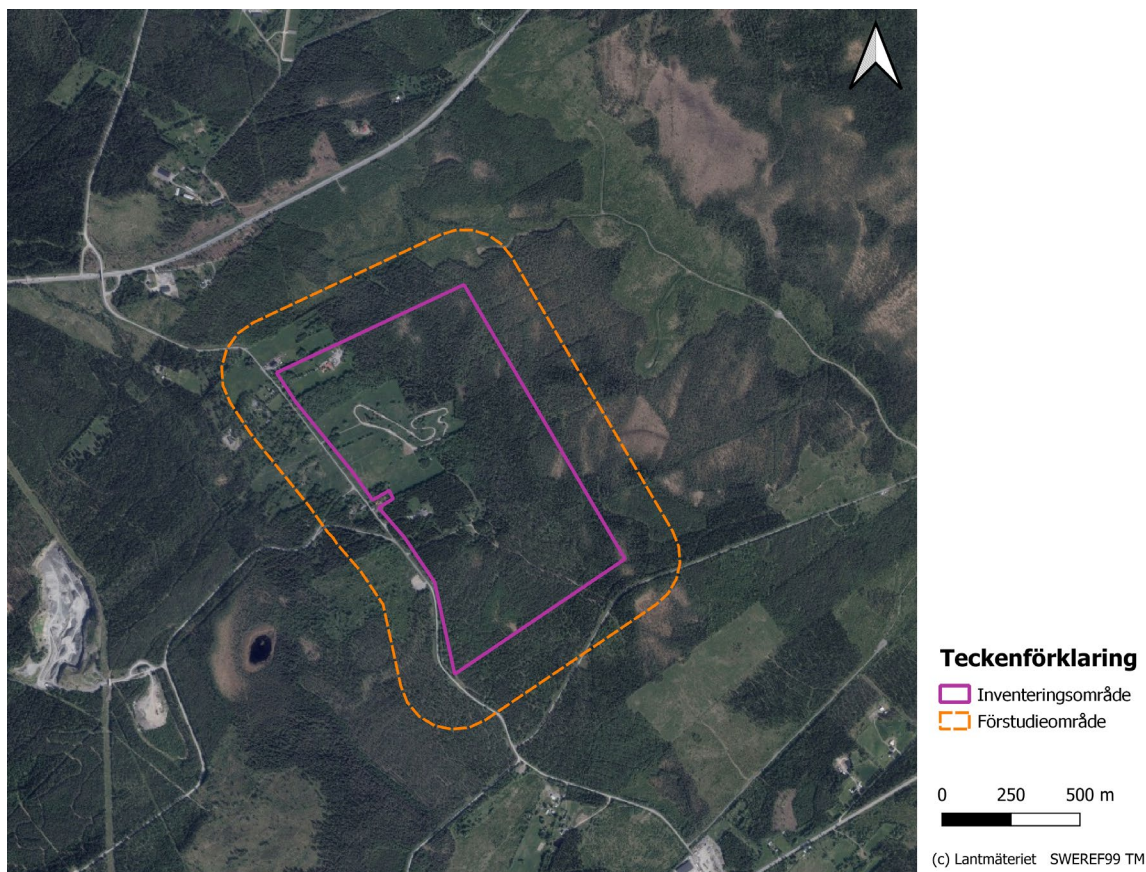
Omfattar hänsyn till vissa fågelarter. I 7 kap. 19 § i Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till Skogsvårdslagen (SKSFS 2011:7). Där anges det att skador till följd av skogsbruksåtgärder ska förhindras eller begränsas i livsmiljöer och på substrat där det förekommer prioriterade fågelarter, vilka framgår i bilaga 4 till de allmänna råden, samt arter markerade med N och n i bilaga 1 till artskyddsförordningen (2007:845) eller som betecknas som akut hotade, starkt hotade, sårbara eller nära hotade.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 9 av 25

3 RESULTAT AV FÖRSTUDIEN

3.1 Tidigare fågelfynd

En summering av antalet arter rapporterade i artportalen under perioden 2000-01-01 till 2024-10-21 visar att 66 fågelarter tidigare har rapporterats från förstudieområdet. Totalt finns 271 inrapporterade observationer från förstudieområdet (**Figur 3**) på Artportalen.

Figur 3. Förstudieområdets geografiska placering.

Många av fynden avser tillfälliga gäster, överflygande fåglar eller sträckande arter. Ett flertal av våtmarksfåglarna kan avse fynd i närbelägna Torråstjärnen utanför förstudieområdet. I de fall fynden med säkerhet gjorts utanför studieområdet har de tagits bort i denna rapport.

Bland de arter som konstaterats häcka inom förstudieområdet kan nämnas björktrast, järpe och sädesärla. Därtill har revirhävande buskskvätta, gråspett, pärluggla, rödvingetrast, sparvuggla och spillkråka påträffats i området (**Tabell 2**).

En naturvärdesinventering genomfördes av Väg & Miljö 2023. I samband med denna inventering noterades spillkråka och lavskrika i området.

Tabell 2. Prioriterade fågelarter som noterats inom förstudieområdet och rapporterats till Artportalen.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 10 av 25

Art	Vetenskapligt namn	Naturvård
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	Rödlistad som nära hotad (NT).
Buskskvätta	<i>Saxicola rubetra</i>	Rödlistad som nära hotad (NT).
Duvhök	<i>Accipiter gentilis</i>	Rödlistad som nära hotad (NT).
Fjällvråk	<i>Buteo lagopus</i>	Rödlistad som nära hotad (NT) och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Gråkråka	<i>Corvus cornix</i>	Rödlistad som nära hotad (NT).
Gråspett	<i>Picus canus</i>	Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Gråtrut	<i>Larus argentatus</i>	Rödlistad som sårbar (VU).
Gulsparv	<i>Emberiza citrinella</i>	Rödlistad som nära hotad (NT).
Hökuggla	<i>Surnia ulula</i>	Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Järpe	<i>Tetrastes bonasia</i>	Rödlistad som nära hotad (NT), upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Korp	<i>Corvus corax</i>	Arten uppvisar negativ populationstrend.
Kricka	<i>Anas crecca</i>	Rödlistad som sårbar (VU).
Lavskrika	<i>Perisoreus infaustus</i>	Prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Arten uppvisar negativ populationstrend.
Orre	<i>Lyrurus tetrix</i>	Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Pärluggla	<i>Aegolius funereus</i>	Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Rödvingetrast	<i>Turdus iliacus</i>	Rödlistad som nära hotad (NT).
Skata	<i>Pica pica</i>	Arten uppvisar negativ populationstrend.
Skrattmås	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Rödlistad som nära hotad (NT).

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 11 av 25

Art	Vetenskapligt namn	Naturvård
Smålom	<i>Gavia stellata</i>	Rödlistad som nära hotad (NT), upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Sparvuggla	<i>Glaucidium passerinum</i>	Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	Rödlistad som nära hotad (NT), upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Sädesärla	<i>Motacilla alba</i>	Arten uppvisar negativ populationstrend.
Sävsparv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	Rödlistad som nära hotad (NT).
Tallbit	<i>Pinicola enucleator</i>	Rödlistad som sårbar (VU) och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Talltita	<i>Poecile montanus</i>	Rödlistad som nära hotad (NT) och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Tjäder	<i>Tetrao urogallus</i>	Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Tornseglare	<i>Apus apus</i>	Rödlistad som starkt hotad (EN) och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Trana	<i>Grus grus</i>	Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 12 av 25

4 RESULTAT AV FÄLTSTUDIEN

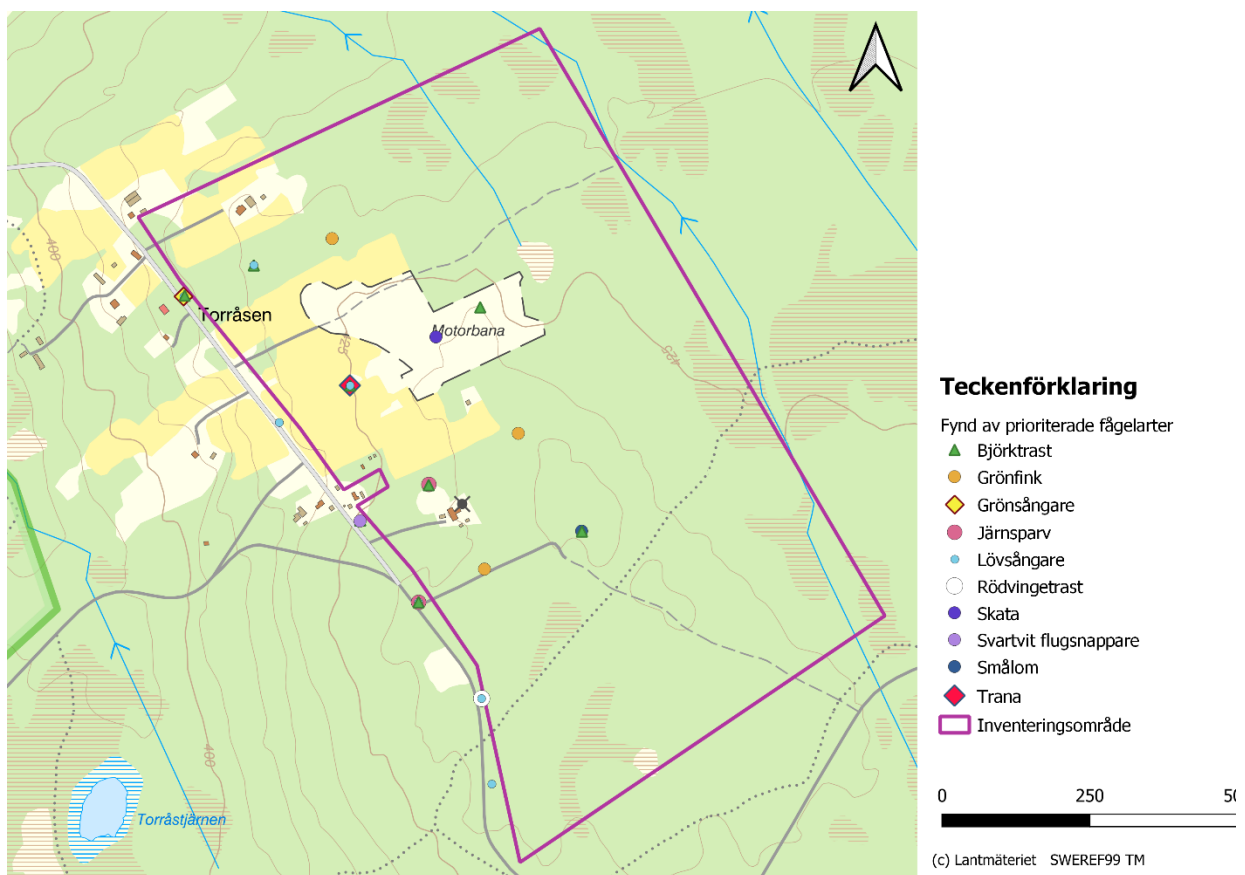
4.1 Linjetaxering

Totalt noterades 32 fågelarter under fältinventeringen, varav tio prioriterade arter (**Figur 4, Tabell 3**). Av dessa är sex arter rödlistade. Björktrast, grönsångare, rödvingetrast, svartvit flugsnappare och smålom är rödlistade som nära hotade (NT). Grönfink är rödlistad som starkt hotad (EN).

Trana är upptagen i fågeldirektivets bilaga 1.

Tre arter, järnspurv, lövsångare och skata, uppvisar en negativ nationell populationstrend utan att tillhöra någon av de andra kategorierna för prioriterade fågelarter.

Artfynd och noteringar för respektive linje framgår av bilaga 1.

Figur 4. Fynd av prioriterade fågelarter under fältinventeringen 2024.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 13 av 25

Tabell 3. Prioriterade arter som noterades med häckningskriterier vid fältinventeringen.

Art	Vetenskapligt namn	Naturvård
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	Rödlistad som nära hotad (NT).
Grönfink	<i>Chloris chloris</i>	Rödlistad som starkt hotad (EN).
Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Rödlistad som nära hotad (NT).
Järnsparv	<i>Prunella modularis</i>	Arten uppvisar negativ populationstrend.
Lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Arten uppvisar negativ populationstrend.
Rödvingetrast	<i>Turdus iliacus</i>	Rödlistad som NT
Skata	<i>Pica pica</i>	Arten uppvisar negativ populationstrend.
Smålom	<i>Gavia stellata</i>	Rödlistad som nära hotad (NT), upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Rödlistad som nära hotad (NT).
Trana	<i>Grus grus</i>	Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.

4.2 Ljudboxar

Totalt noterades 54 arter från de sex ljudboxarna som var utplacerade i området april-juni 2024. 39 av dessa med häckningskriterier. Av alla noterade arter från ljudboxarna är 14 arter rödlistade, elva arter omfattas av bilaga 1 till Fågeldirektivet och 13 arter är prioriterade i skogsvårdslagstiftningen. Därtill tillkommer ytterligare tre arter som uppvisar en negativ nationell populationstrend utan att omfattas av någon av de tidigare nämnda kategorierna. Arterna redovisas i **Tabell 4**.

Ett flertal av de noterade arterna från ljudboxarna utgörs av arter som tillfälligt eller sporadiskt uppehåller sig i fältstudieområdet eller överflygande eller förbiflygande individer. Exempel på detta är smålom som hördes regelbundet i inspelningarna från ljudboxarna. En samlad bedömning av områdets fågelfauna utifrån allmän rapportering, fältinventering och inspelningarna från ljudboxarna ges i kapitel 4.3.

Artfynd och noteringar för ljudboxarna framgår av bilaga 2.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 14 av 25

Tabell 4. Alla fågelarter som noterades från ljudboxarna.

Art	Vetenskapligt namn	Kommentar
Bergfink	<i>Fringilla montifringilla</i>	Spel/sång.
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	Spel/sång. Rödlistad som nära hotad (NT).
Blåmes	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Spel/sång.
Bofink	<i>Fringilla coelebs</i>	Spel/sång.
Domherre	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Locklåten/övriga låten.
Fiskmåsar	<i>Larus canus</i>	Locklåten/övriga låten. Rödlistad som nära hotad (NT).
Gransångare	<i>Phylloscopus collybita</i>	Spel/sång.
Grå flugsnappare	<i>Muscicapa striata</i>	Spel/sång.
Gråkråka	<i>Corvus cornix</i>	Locklåten/övriga låten. Rödlistad som nära hotad (NT).
Gråsiska	<i>Acanthis flammea</i>	Spel/sång.
Gråspett	<i>Picus canus</i>	Spel/sång. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Gråtrut	<i>Larus argentatus</i>	Locklåten/övriga låten. Rödlistad som sårbar (VU).
Grönfink	<i>Chloris chloris</i>	Spel/sång. Rödlistad som starkt hotad (EN).
Grönsiska	<i>Spinus spinus</i>	Spel/sång.
Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Spel/sång. Rödlistad som nära hotad (NT).
Gärdsmyg	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Spel/sång.
Hämpling	<i>Linaria cannabina</i>	Locklåten/övriga låten.
Järnsparv	<i>Prunella modularis</i>	Spel/sång. Arten uppvisar negativ populationstrend.
Järpe	<i>Tetrastes bonasia</i>	Spel/sång. Rödlistad som nära hotad (NT), upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Koltrast	<i>Turdus merula</i>	Spel/sång.
Korp	<i>Corvus corax</i>	Locklåten/övriga låten.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 15 av 25

Art	Vetenskapligt namn	Kommentar
Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>	Spel/sång.
Lavskrika	<i>Perisoreus infaustus</i>	Locklåten/övriga låten. Arten uppvisar negativ populationstrend och är en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Spel/sång. Arten uppvisar negativ populationstrend.
Mindre hackspett	<i>Dryobates minor</i>	Spel/sång. Rödlistad som nära hotad (NT) och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Mindre korsnäbb	<i>Loxia curvirostra</i>	Locklåten/övriga låten.
Morkulla	<i>Scolopax rusticola</i>	Spel/sång.
Nötkråka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	Locklåten/övriga låten. Prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Nötskrika	<i>Garrulus glandarius</i>	Locklåten/övriga låten.
Nötväcka	<i>Sitta europaea</i>	Spel/sång.
Orre	<i>Lyrurus tetrix</i>	Spel/sång. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Ringduva	<i>Columba palumbus</i>	Spel/sång.
Rödhake	<i>Erithacus rubecula</i>	Spel/sång.
Rödvingetrast	<i>Turdus iliacus</i>	Spel/sång. Rödlistad som nära hotad (NT).
Skogssnäppa	<i>Tringa ochropus</i>	Spel/sång.
Smålom	<i>Gavia stellata</i>	Spel/sång. Rödlistad som nära hotad (NT), upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Sparvuggla	<i>Glaucidium passerinum</i>	Spel/sång. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	Spel/sång. Rödlistad som nära hotad (NT), upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Stjärtmes	<i>Aegithalos caudatus</i>	Locklåten/övriga låten.
Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>	Spel/sång.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 16 av 25

Art	Vetenskapligt namn	Kommentar
Större korsnäbb	<i>Loxia pytyopsittacus</i>	Lockläten/övriga läten.
Svarthätta	<i>Sylvia atricapilla</i>	Spel/sång.
Svartmes	<i>Periparus ater</i>	Spel/sång.
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Spel/sång. Rödlistad som nära hotad (NT).
Talgoxe	<i>Parus major</i>	Spel/sång.
Taltrast	<i>Turdus philomelos</i>	Spel/sång.
Talltita	<i>Poecile montanus</i>	Spel/sång. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Tjäder	<i>Tetrao urogallus</i>	Lockläten/övriga läten. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Tofsmes	<i>Lophophanes cristatus</i>	Spel/sång.
Trana	<i>Grus grus</i>	Lockläten/övriga läten. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	Spel/sång. Rödlistad som nära hotad (NT), upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Trädkrypare	<i>Certhia familiaris</i>	Spel/sång.
Trädpiplärka	<i>Anthus trivialis</i>	Spel/sång.
Videsparv	<i>Emberiza rustica</i>	Lockläten/övriga läten. Rödlistad som nära hotad (NT).
Vitkindad gås	<i>Branta leucopsis</i>	Lockläten/övriga läten. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1.

4.3 Områdets fågelfauna

Totalt noterades 59 arter från fältinventeringen i juni och de sex ljudboxarna som var utplacerade i området april-juni 2024. Därtill har ytterligare 23 arter tidigare rapporterats från området. Totalt har alltså 82 fågelarter rapporterats från området. Av dessa bedöms 55–60 arter vara mer eller mindre

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 17 av 25

regelbundet häckande i området. Av alla noterade arter i området är 22 arter rödlistade, tolv arter omfattas av bilaga 1 till Fågeldirektivet och 17 arter är prioriterade i skogsvårdslagstiftningen. Därtill tillkommer ytterligare fem arter som uppvisar en negativ nationell populationstrend utan att omfattas av någon av de tidigare nämnda kategorierna.

Ett flertal av de noterade arterna från fältstudieområdet utgörs av tillfälligt eller sporadiskt uppehållande arter eller överflygande eller förbiflygande individer. Fåglar som rapporterats från området men där fynden utifrån kommentarer bevisligen inte gjorts inom området har ej tagits med i den samlade bedömningen nedan,

En samlad bedömning av området fågelfauna utifrån allmän fågelrapportering, fältinventering och inspelningarna från ljudboxarna ges i **Tabell 5**.

Tabell 5. Samlad bedömning av samtliga noterade fågelarter inom fältstudieområdet. * arter som ej bedöms nyttja området under häckningstid.

Art	Vetenskapligt namn	Kommentar
Bergfink	<i>Fringilla montifringilla</i>	Trolig häckfågel. Hörd från ljudboxarna.
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna. Rödlistad som nära hotad (NT).
Blåmes	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Bofink	<i>Fringilla coelebs</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Buskskvätta	<i>Saxicola rubetra</i>	Möjlig häckfågel. Tidigare rapporterad på Artportalen. Rödlistad som nära hotad (NT).
Domherre	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Dubbeltrast	<i>Turdus viscivorus</i>	Häckfågel. Noterad under fältinventeringen.
Duvhök*	<i>Accipiter gentilis</i>	Tillfällig gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen. Rödlistad som nära hotad (NT).
Fiskmå*s*	<i>Larus canus</i>	Tillfällig gäst. Noterad från ljudboxarna. Rödlistad som nära hotad (NT).
Fjällvråk*	<i>Buteo lagopus</i>	Regelbunden gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen. Rödlistad som nära hotad (NT) och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 18 av 25

Art	Vetenskapligt namn	Kommentar
Gransångare	<i>Phylloscopus collybita</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Grå flugsnappare	<i>Muscicapa striata</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Grågås*	<i>Anser anser</i>	Tillfällig gäst. Noterad under fältinventeringen.
Gråkråka*	<i>Corvus cornix</i>	Regelbunden gäst/möjlig häckfågel. Noterad från ljudboxarna. Rödlistad som nära hotad (NT).
Gråsiska	<i>Acanthis flammea</i>	Möjlig häckfågel. Noterad från ljudboxarna.
Gråspett	<i>Picus canus</i>	Möjlig häckfågel. Noterad från ljudboxarna. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Gråtrut*	<i>Larus argentatus</i>	Tillfällig gäst. Noterad från ljudboxarna. Rödlistad som sårbar (VU).
Grönfink	<i>Chloris chloris</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna. Rödlistad som starkt hotad (EN).
Grönsiska	<i>Spinus spinus</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna. Rödlistad som nära hotad (NT).
Gulsparr*	<i>Emberiza citrinella</i>	Tillfällig gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen. Rödlistad som nära hotad (NT).
Gulärla*	<i>Motacilla flava</i>	Tillfällig gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen.
Gärdsmyg	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Hornuggla	<i>Asio otus</i>	Möjlig häckfågel. Noterad under rovfågelinventeringen. Rödlistad som nära hotad (NT).
Hämpling*	<i>Linaria cannabina</i>	Tillfällig gäst. Noterad från ljudboxarna.
Härmsångare	<i>Hippolais icterina</i>	Häckfågel. Noterad under fältinventeringen.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 19 av 25

Art	Vetenskapligt namn	Kommentar
Hökuggla*	<i>Surnia ulula</i>	Tillfällig gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Järnsparv	<i>Prunella modularis</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna. Arten uppvisar negativ populationstrend.
Järpe	<i>Tetrastes bonasia</i>	Häckfågel. Noterad från ljudboxarna. Tidigare även ett flertal rapporter på Artportalen från 5km-slingan. Rödlistad som nära hotad (NT), upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Kaja*	<i>Corvus monedula</i>	Tillfällig gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen.
Kanadagås*	<i>Branta canadensis</i>	Tillfällig gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen.
Kattuggla	<i>Strix aluco</i>	Möjlig häckfågel. Noterad från ljudboxarna för rovfågelinventeringen.
Koltrast	<i>Turdus merula</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Korp*	<i>Corvus corax</i>	Regelbunden gäst. Noterad från ljudboxarna.
Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Ladusvala*	<i>Hirundo rustica</i>	Tillfällig gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen.
Lavskrika	<i>Perisoreus infaustus</i>	Möjlig häckfågel. Noterad från ljudboxarna. Även noterade i samband med naturvärdes-inventeringen 2023. Arten uppvisar negativ populationstrend och är en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna. Arten uppvisar negativ populationstrend.
Mindre hackspett*	<i>Dryobates minor</i>	Tillfällig gäst. Noterad från ljudboxarna. Rödlistad som nära hotad (NT) och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 20 av 25

Art	Vetenskapligt namn	Kommentar
Mindre korsnäbb	<i>Loxia curvirostra</i>	Möjlig häckfågel. Noterad från ljudboxarna.
Morkulla	<i>Scolopax rusticola</i>	Häckfågel. Noterad från ljudboxarna.
Nötkråka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	Möjlig häckfågel. Noterad från ljudboxarna. Prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Nötskrika	<i>Garrulus glandarius</i>	Häckfågel. Noterad från ljudboxarna.
Nötväcka	<i>Sitta europaea</i>	Häckfågel. Noterad från ljudboxarna.
Ormvråk*	<i>Buteo buteo</i>	Regelbunden gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen.
Orre	<i>Lyrurus tetrix</i>	Häckfågel. Spelplats i området. Noterad från ljudboxarna. Tidigare även ett flertal rapporter på Artportalen. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Pärluggla	<i>Aegolius funereus</i>	Häckfågel. Noterad från ljudboxarna för rovfågelinventeringen. Tidigare även rapporterad på Artportalen. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Ringduva	<i>Columba palumbus</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Rödhake	<i>Erithacus rubecula</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Rödstjärt	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Häckfågel. Noterad under fältinventeringen.
Rödvingetrast	<i>Turdus iliacus</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna. Rödlistad som nära hotad (NT).
Sidensvans*	<i>Bombicilla garrulus</i>	Tillfällig gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen.
Skata	<i>Pica pica</i>	Häckfågel. Noterad under fältinventeringen.
Skogssnäppa	<i>Tringa ochropus</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Skrattmås*	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Tillfällig gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen. Rödlistad som nära hotad (NT),

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 21 av 25

Art	Vetenskapligt namn	Kommentar
Smålom*	<i>Gavia stellata</i>	Regelbunden gäst. Överflygande fåglar från/till fiskevatten från närbelägna häckningsplatser hörs och ses regelbundet i området. Rödlistad som nära hotad (NT), upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Sparvuggla	<i>Glaucidium passerinum</i>	Möjlig häckfågel. Noterad från ljudboxarna. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	Häckfågel. Noterad från ljudboxarna. Rödlistad som nära hotad (NT), upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Stjärtmes	<i>Aegithalos caudatus</i>	Häckfågel. Noterad från ljudboxarna.
Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Större korsnäbb	<i>Loxia pytyopsittacus</i>	Möjlig häckfågel. Noterad från ljudboxarna.
Svarthätta	<i>Sylvia atricapilla</i>	Häckfågel. Noterad från ljudboxarna.
Svartmes	<i>Periparus ater</i>	Häckfågel. Noterad från ljudboxarna.
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna. Rödlistad som nära hotad (NT).
Sädesärla	<i>Motacilla alba</i>	Möjlig häckfågel. Tidigare rapporterad på Artportalen. Arten uppvisar negativ populationstrend.
Sävparv*	<i>Emberiza schoeniclus</i>	Tillfällig gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen. Rödlistad som nära hotad (NT).
Talgoxe	<i>Parus major</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Taltrast	<i>Turdus philomelos</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Tallbit*	<i>Pinicola enucleator</i>	Tillfällig gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen. Rödlistad som sårbar (VU) och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 22 av 25

Art	Vetenskapligt namn	Kommentar
Talltita	<i>Poecile montanus</i>	Häckfågel. Noterad från ljudboxarna. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Tjäder	<i>Tetrao urogallus</i>	Häckfågel. Noterad från ljudboxarna. Tidigare även ett flertal rapporter på Artportalen. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Tofsmes	<i>Lophophanes cristatus</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna.
Tornfalk*	<i>Falco tinnunculus</i>	Regelbunden gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen.
Tornseglare*	<i>Apus apus</i>	Tillfällig gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen. Rödlistad som starkt hotad (EN) och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Trana	<i>Grus grus</i>	Häckfågel. Noterad både i fältinventeringen och från ljudboxarna. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	Möjlig häckfågel. Noterad från ljudboxarna. Rödlistad som nära hotad (NT), upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.
Trädgårdssångare	<i>Sylvia borin</i>	Häckfågel. Noterad under fältinventeringen.
Trädkrypare	<i>Certhia familiaris</i>	Häckfågel. Noterad från ljudboxarna.
Trädpiplärka	<i>Anthus trivialis</i>	Häckfågel. Noterad från ljudboxarna.
Varfågel*	<i>Lanius excubitor</i>	Regelbunden gäst. Tidigare rapporterad på Artportalen.
Videsparv	<i>Emberiza rustica</i>	Möjlig häckfågel. Noterad från ljudboxarna. Rödlistad som nära hotad (NT).
Vitkindad gås*	<i>Branta leucopsis</i>	Tillfällig gäst. Noterad från ljudboxarna. Upptagen i fågeldirektivets bilaga 1.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 23 av 25

5 SAMLAD BEDÖMNING

Inventeringsområdet hyser en för regionen typisk fågelfauna. Området domineras till största delen av skogsmarksområden bestående främst av barr- och blandskog. Den nordvästra delen av området utgörs i huvudsak av åkermark och här ligger även en gammal bandvagnsban. Inom området finns även ett antal myrmarker, varav flera är igenväxande troligtvis på grund av dikningen som skett nordöst om området på 1950- och 60-talet.

Exempel på för området typiska arter som regelbundet bedöms häcka där är bofink, grå flugsnappare, grönsiska och större hackspett. Av de mer naturvårdsintressanta arterna bedöms de rödlistade arterna grönsångare, hornuggla, järpe, spillkråka, talltita, tretåig hackspett och videsparv i varierande grad nyttja området för häckning. Därtill förekommer orre, pärluggla, sparvuggla, tjäder och trana i området. Alla de sistnämnda arterna omfattas av fågeldirektivets bilaga 1. I området förekommer även lavskrika som är en prioriterad art i skogsvårdslagstiftningen.

Det finns ett behov att vidare utröna områdets lokala betydelse för förekommande prioriterade fågelarter. Väg & Miljö rekommenderar därför en analys av kontinuerlig ekologisk funktion avseende livsmiljöer för förekommande prioriterade fågelarter, där förekomst och utbredning av potentiella livsmiljöer hanteras tillsammans med kända artfynd. En sådan utredning kan genomföras via GIS-analys och vara ett komplement till fågelinventeringen, och bidra med viktig information till en artskyddsutredning.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 24 av 25

6 REFERENSER

Artskyddsförordningen, 2007:845.

ArtDatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

ArtDatabanken 2024: Artportalen. Artrapporteringssystem. www.artportalen.se. SLU, Uppsala.

Birdlife Sverige 2023. Sveriges fåglar 2023. Hur går det för Sveriges fåglar med särskilt fokus på läget i sjöar och vattendrag?

Naturvårdsverket 2009. Handbok 2009:2 - Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 – fridlysning och

Naturvårdsverket, 2016: Fåglar: Linjetaxering samt kombinerad punkt- och linjetaxering. Version 1:0, 2016-03-21.

Väg och Miljö, 2024. Naturvärdesinventering Torråsen, Östersunds kommun 2023.

Väg och Miljö, 2024. Rovfågelinventering Torråsen, Östersunds kommun 2024.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Fågelinventering Torråsen, Östersund	2025-01-27	Sida 25 av 25